

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“КРЕДИТУВАННЯ І КОНТРОЛЬ”
(для спеціалістів, магістрів)

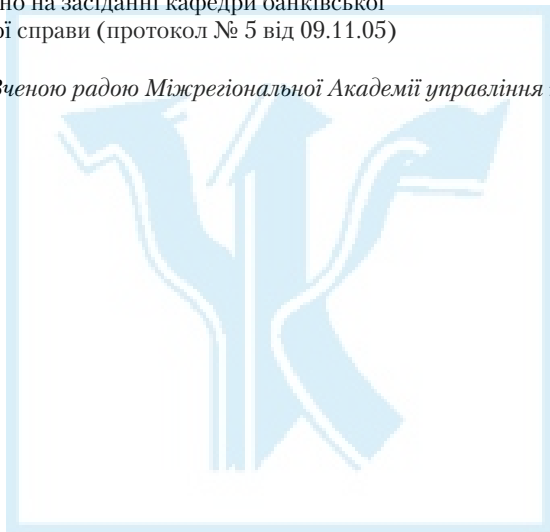
МАУП

Київ 2006

Підготовлено доцентом кафедри банківської та страхової справи
А. О. Мілай

Затверджено на засіданні кафедри банківської
та страхової справи (протокол № 5 від 09.11.05)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Мілай А. О. Навчальна програма дисципліни “Кредитування і контроль”
(для спеціалістів, магістрів). — К.: МАУП, 2006. — 20 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни “Кредитування і контроль”, план семінарських (практичних, лабораторних) занять, вказівки до виконання контрольної роботи, теми контрольних робіт, питання для самоконтролю, а також список рекомендованої літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП),
2006

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Курс “Кредитування і контроль” є спеціальною дисципліною, яка пропонується для поглибленого вивчення базових активних банківських операцій студентами, які навчаються з магістерськими програмами “Фінанси”, “Банківська справа”, “Міжнародна економіка та банківська справа”, “Міжнародна економіка та фінанси”.

Мета курсу — оволодіти комплексом знань і навичок у сфері банківського кредитування та організації контролю за діяльністю комерційних банків.

Вивчення дисципліни “Кредитування і контроль” дасть змогу студентам опанувати специфіку окремих етапів процесу кредитування, оцінити кредитну політику комерційного банку.

Завдання курсу — навчити студентів особливостей організації кредитного процесу в банку та специфіки окремих видів кредитних операцій: контокорентного кредиту, кредиту за овердрафтом, консорціального кредиту, споживчого та іпотечного кредитів, кредитів, пов'язаних з вексельним обігом, факторингу, лізингу, форфейтингу тощо, а також аналізу особливостей контролю достатнього рівня ліквідності та платоспроможності комерційних банків.

Міжпредметні зв'язки: курс “Кредитування і контроль” поглиблює та конкретизує знання, набуті студентами у процесі вивчення таких теоретичних та практичних дисциплін, як “Гроші та кредит”, “Фінанси”, “Банківські операції”, “Кредитно-розрахункові операції”, “Банківський менеджмент”, “Маркетинг у банках” і “Банківська статистика”.

МАУП

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
вивчення дисципліни
“КРЕДИТУВАННЯ І КОНТРОЛЬ”

Назва змістовного модуля за темами	Кількість годин, з них:						Примітка
	Лекції (Л)	Семінари (СЗ)	Практ., лаб. заняття (ПЗ, ЛЗ)	Інд. конт. роб. (ІКР)	Самост. робота студента (СРС)	Форма контролю	
Змістовний модуль 1. Теоретичні основи банківського кредитування та характеристика банківських ризиків							
1 Засади банківського кредитування і прийняття рішень щодо надання позик	4	2				У	
2 Банківські ризики	2	2				КР	
3 Кредитний ризик як складова банківських ризиків	2			1,3	2	К, СР	Колоквіум за результатами вивчення модуля 1
Змістовний модуль 2. Організація кредитного процесу та засоби мінімізації кредитного ризику банків							
4 Менеджмент кредитного ризику	4		2			У	
5 Оцінка кредитоспроможності позичальника	4	2				У	
6 Процес банківського кредитування	4				2	СР	
Змістовний модуль 3. Оцінка якості кредитного портфеля комерційного банку							
7 Проблемні позички і засоби реструктурування безнадійних банків	4	2			2	У	
8 Кредитний портфель комерційного банку, його класифікація та аналіз	4	4		1,3		У	
9 Створення резерву для покриття можливих втрат від кредитних операцій	4	2				КР	Аудиторна контрольна робота за результатами вивчення модулів 2–4

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10	Забезпечення фінансової стійкості банку	4	2					
	Разом	36	18	2	2,6	6	2	

Форми контролю:

У – усне опитування;

КР – контрольні роботи;

ПК – перевірка конспектів;

СР – перевірка завдань для самостійної роботи;

Т – тестування;

К – колоквіум.

ЗМІСТ
дисципліни
“КРЕДИТУВАННЯ І КОНТРОЛЬ”

Змістовний модуль 1. Теоретичні основи банківського кредитування та характеристика банківських ризиків

Тема 1. Засади банківського кредитування і прийняття рішень про надання позик

Кредитування як найважливіша активна операція комерційно-го банку. Місце і роль кредитних операцій в банківській діяльності. Функції та принципи кредиту. Економічна природа кредитних відносин.

Цілі банківського кредиту. Методи кредитування: разові позички, кредитні лінії, гарантійні (резервні) кредити.

Характеристика умов організації кредитного процесу в банку щодо чинного законодавства та нормативних вимог Національного банку України.

Характеристика документів, які надаються для отримання позики. Процес прийняття рішення про надання кредиту.

Етапи процесу кредитування. Кредитна заявка, її зміст та аналіз. Оцінювання мети отримання кредиту, можливих форм забезпечення повернення позички, кредитотоспроможності потенційного позичальника. Структурування кредиту. Прийняття рішення про видачу кредиту чи відмову в наданні. Укладання кредитного договору. Способи видачі позички. Кредитний моніторинг: контроль за цільовим

використанням кредиту та своєчасним погашенням боргу клієнта перед банком. Структура боргу клієнта перед банком, способи його погашення. Плата за кредит: методи нарахування процентного платежу за кредит.

Література [1; 5; 7; 9; 10; 12; 14; 22; 23; 31; 33–44; 46; 47]

Тема 2. Банківські ризики

Види банківських ризиків, їх характеристика. Внутрішні та зовнішні ризики. Ризики за активних і пасивних, балансових і позабалансових операціях. Економічні та політичні ризики.

Фінансові ризики якнайбільш впливові на результат банківської діяльності. Кредитний ризик, його сутність і можливі способи його оптимізації. Диверсифікація активних операцій. Диверсифікація кредитного портфеля.

Процентний ризик, його сутність і способи мінімізації. Ризик небалансованої ліквідності та його оптимізація.

Валютний ризик. Види валютних ризиків. Відкрита валютна позиція. Засоби оптимізації та хеджування валютних ризиків.

Інші види ризиків та їх характеристика.

Література [8–10; 12; 14; 15; 22; 23; 25; 33–44; 47]

Тема 3. Кредитний ризик як складова банківських ризиків

Кредитний ризик і засоби його мінімізації: лімітування кредитів, оперативність при стягненні боргу, диверсифікація активів банку, диверсифікація кредитного портфеля; отримання достатнього забезпечення; страхування кредитних операцій у страхових компаніях і шляхом створення страхових резервів. Застава та її роль у забезпеченні повернення кредиту. Гарантії та поручительства за кредитами.

Страхування кредитів шляхом створення резерву для покриття можливих втрат за кредитними операціями банків.

Етапи процесу кредитування. Кредитна заявка, її зміст та аналіз. Оцінювання мети отримання кредиту, можливих форм забезпечення повернення позички, кредитоспроможності потенційного позичальника. Структурування кредиту. Прийняття рішення про видачу кредиту чи про відмову в наданні. Укладання кредитного договору. Способи видачі позички: контроль за цільовим використанням кредиту та своєчасним погашенням боргу клієнта перед банком. Структура

боргу клієнта перед банком і способи його погашення. Плата за кредит: методи нарахування плати за кредит.

Література [6; 7; 9; 10; 12; 14; 22; 23; 31; 33–44; 46; 47]

Змістовний модуль 2. Організація кредитного процесу та засоби мінімізації кредитного ризику банків

Тема 4. Менеджмент кредитного ризику

Кредитний ризик, його характеристика. Характеристика системи управління кредитного ризику. Оцінювання кредитного ризику, формування резервів на покриття кредитного ризику.

Способи забезпечення повернення кредиту.

Застава рухомого та нерухомого майна. Застава цінних паперів. Інші види застави. Оцінювання застави. Юридичне оформлення застави. Договір застави та його зміст. Реалізація банком права на заставу.

Переуступка дебіторської заборгованості.

Гарантія третьої особи.

Страховання банком ризику неповернення кредиту. Страховання позичальником відповідальності за непогашення кредиту.

Література [4; 9–12; 16; 17; 19; 26; 29; 33–40; 42–45; 47]

Тема 5. Оцінка кредитоспроможності потенційного позичальника

Загальна характеристика системи показників оцінки фінансового стану позичальника.

Коефіцієнти ліквідності: методи розрахунку та оптимальне значення.

Коефіцієнти фінансової стійкості: методи розрахунку та оптимальне значення.

Коефіцієнти ділової активності суб'єкта господарювання: методи розрахунку та оцінка.

Коефіцієнти, що відображають ефективність виробництва: методи розрахунку та оцінка.

Коефіцієнти, що відображають потенційну здатність до сплати боргу: методи розрахунку та оптимальне значення.

Особливості застосування рейтингової оцінки.

Оцінювання кредитоспроможності фізичної особи. Способи забезпечення повернення споживчих кредитів. Способи видачі та погашення споживчого кредиту.

Особливості споживчого кредитування власників пластикових карток, емітованих комерційними банками.

Література [9; 10; 14; 16; 17; 23; 33–44; 47]

Тема 6. Процес банківського кредитування

Кредитний портфель комерційного банку, його склад, структура та оцінка якості.

Диференціація кредитів за ступенями ризику. Резерви під кредитну заборгованість. Джерела формування, порядок використання.

Характеристика умов організації кредитного процесу в банку щодо чинного законодавства та нормативних вимог Національного банку України.

Література [6; 7; 9; 10; 12; 14; 22; 23; 31; 33–44; 46–48]

Змістовний модуль 3. Оцінка якості кредитного портфеля комерційного банку

Тема 7. Проблемні позички і засоби реструктування безнадійних банків

Сутність проблемних позичок і фактори, що впливають на їх виникнення. Внутрішні та зовнішні фактори, що впливають на якість кредиту та його проблемність.

Робота банку щодо недопущення проблемних позичок. Робота банку, пов'язана з погашенням проблемних позичок. Заходи економічного впливу на позичальника.

Режим фінансового оздоровлення комерційного банку. Шляхи підвищення платоспроможності та власного капіталу.

Шляхи реструктування безнадійних банків.

Література [7; 10; 12; 25; 27; 31; 35]

Тема 8. Кредитний портфель комерційного банку, його класифікація і аналіз

Напрямки роботи банку з класифікації кредитного портфеля. Визначення класу позичальника. Диференціація кредитного портфеля за ступенем ризику. Аналіз кредитного портфеля.

Література [9–11; 18–20; 31; 33–48]

Тема 9. Створення резерву для покриття можливих втрат від кредитних операцій

Загальні умови формування та використання резерву для відшкодування можливих втрат за кредитними операціями.

Критерії класифікації кредитних операцій.

Особливості оцінки фінансового стану позичальника.

Класифікація позичальників за результатами оцінки їх фінансового стану.

Визначення групи кредитних операцій за станом обслуговування позичальником боргу.

Класифікація кредитного портфеля.

Порядок розрахунку резерву під кредитні ризики.

Література [3; 9–11; 18–20; 31; 33–48]

Тема 10. Забезпечення фінансової стійкості банку

Поняття ліквідності та платоспроможності банку. Характеристика системи оцінки діяльності банку — “СAMEL”. Система обов’язкових економічних нормативів, їх характеристика. Регулювання банківської діяльності та нагляд.

Література [4; 10; 30; 31; 35; 46]

ПЛАН СЕМІНАРСЬКИХ (ПРАКТИЧНИХ, ЛАБОРАТОРНИХ) ЗАНЯТЬ

Заняття 1. Засади банківського кредитування і прийняття рішень про надання позик

План

1. Функції та принципи кредиту. Економічна природа кредитних відносин.
2. Методи кредитування.
3. Етапи процесу кредитування.
4. Укладання кредитного договору.

Література [1; 5; 7; 9; 10; 12; 14; 22; 23; 31; 33–44; 46; 47]

Заняття 2. Банківські ризики

План

1. Види банківських ризиків та їх характеристика.
2. Фінансові ризики.
3. Процентний ризик, його сутність і способи мінімізації.
4. Валютний ризик.

Література [8–10; 12; 14; 15; 22; 23; 25; 33–44; 47]

Заняття 3. Кредитний ризик як складова банківських ризиків

План

1. Кредитний ризик і засоби його мінімізації.
2. Диверсифікація активів банку.
3. Кредитний моніторинг.
4. Плата за кредит: методи нарахування плати за кредит.
Література [6; 7; 9; 10; 12; 14; 22; 23; 31; 33–44; 46; 47]

Заняття 4. Менеджмент кредитного ризику

1. Кредитний ризик, його характеристика.
2. Оцінка кредитного ризику, формування резервів на покриття кредитного ризику.
3. Способи забезпечення повернення кредиту.
Література [4; 9–12; 16; 17; 19; 26; 29; 33–40; 42–45; 47]

Заняття 5. Оцінювання кредитоспроможності потенційного позичальника

План

1. Загальна характеристика системи показників оцінювання фінансового стану позичальника.
2. Розрахунок показників фінансового стану позичальника.
3. Особливості споживчого кредитування власників пластикових карток, емітованих комерційними банками.
Література [9; 10; 14; 16; 17; 23; 33–44; 47]

Заняття 6. Процес банківського кредитування

1. Характеристика умов організації кредитного процесу в банку.
2. Кредитний портфель комерційного банку, його склад, структура та оцінка якості.
Література [6; 7; 9; 10; 12; 14; 22; 23; 31; 33–44; 46–48]

Заняття 7. Проблемні позички і засоби реструктурування безнадійних банків

1. Сутність проблемних позичок і фактори, що впливають на їх виникнення.
2. Робота банку щодо недопущення проблемних позичок.
3. Заходи економічного впливу на позичальника.
Література [7; 10; 12; 25; 27; 31; 35]

Заняття 8. Кредитний портфель комерційного банку, його класифікація і аналіз

План

1. Визначення класу позичальника.
2. Диференціація кредитного портфеля за ступенем ризику.

Література [9; 10; 11; 18–20; 31; 33–48]

Заняття 9. Створення резерву для покриття можливих втрат від кредитних операцій

План

1. Загальні умови формування та використання резерву для відшкодування можливих втрат за кредитними операціями.
2. Критерії класифікації кредитних операцій.
3. Порядок розрахунку резерву під кредитні ризики.

Література [3; 9–11; 18–20; 31; 33–48]

Заняття 10. Забезпечення фінансової стійкості банку

План

1. Розрахунки економічних нормативів.
2. Оцінка ліквідності та платоспроможності банку.
3. Організація банківського нагляду.

Література [4; 10; 30; 31; 35; 46]

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Засвоєння студентами заочної форми знань з курсу “Кредитування і контроль” перевіряється за допомогою контрольної роботи, яка складається з теоретичної та практичної частин.

Теоретична частина містить поглиблене вивчення однієї з тем курсу і письмове викладення її у формі реферату чи доповіді.

При написанні контрольної роботи студенти повинні опрацювати відповідні законодавчі та нормативні акти, що регулюють діяльність комерційного банку в тій сфері, якій присвячена тема роботи.

Використані цитати і статистичні слід супроводжувати посиланням на джерело інформації.

Теоретичне питання контрольної роботи має висвітлюватися лаконічно і послідовно, без повторів і відступів від основної теми.

Список використаної літератури повинен містити законодавчі та нормативні акти із зазначенням їх номера і дати, з якої вони набрали

юридичну силу. Ці джерела слід подавати у списку в хронологічному порядку, а підручники, посібники, монографії, статті з періодичних видань — в алфавітному із зазначенням прізвища та ініціалів автора, назви праці чи статті, місяця видання, назви видавництва, року видання та обсягу друкованого джерела інформації у сторінках.

Розв'язання задачі повинно супроводжуватися поясненням і поясненням на джерело інформації, яке підтверджує правильність наведеного алгоритму розв'язання (підручник, посібник, нормативний акт НБУ).

Контрольну роботу виконують у рукописному, друкованому або комп'ютерному варіанті розбірливо, грамотно, без скорочень (окрім загальноновизначених). Сторінки мають бути пронумеровані.

Обсяг контрольної роботи в рукописному варіанті — 20–30 сторінок учнівського зошита або 10–15 сторінок друкованого тексту. Друкований чи комп'ютерний варіант роботи оформляють згідно з вимогами державного стандарту.

ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

1. Види банків і умови їх створення в Україні.
2. Лізингові операції і розрахунок вартості лізингових платежів.
3. Банківські ризики їх види та характеристика.
4. Кредитний ризик і методи його мінімізації.
5. Система управління банківськими ризиками.
6. Фінансові ризики їх види та характеристика.
7. Організація банківського нагляду.
8. Оцінка ліквідності та платоспроможності банку.
9. Оцінка кредитного ризику.
10. Процентний ризик, його сутність і способи мінімізації.
11. Засоби оптимізації та хеджування валютних ризиків.
12. Нагляд Національного банку України за якістю кредитного портфеля комерційного банку.
13. Організація кредитних взаємовідносин клієнта з банком.
14. Етапи процесу банківського кредитування.
15. Оцінювання кредитоспроможності позичальника.
16. Способи забезпечення повернення банківських кредитів.
17. Споживчі кредити.
18. Іпотечний кредит.
19. Кредити, пов'язані з вексельним обігом.
20. Міжбанківський кредити та їх види.

21. Регулювання НБУ процесу банківського кредитування.
22. Види кредитів комерційних банків.
23. Економічний ризик, що притаманний кредитним операціям.
24. Кредитна політика комерційного банку.
25. Кредитний портфель комерційного банку: сутність, структура та оцінка якості.
26. Проблемні кредити та їх реструктуризація.
27. Оцінювання кредитоспроможності фізичних осіб.
28. Методи кредитування, що застосовуються сучасними банками.
29. Характеристика валютних ризиків відкритої позиції.
30. Порядок одержання кредитів в іноземній валюті від іноземних кредиторів

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Банківська система України, її склад і функції окремих ланок.
2. Види банків, їх класифікація.
3. Умови створення комерційних банків в Україні.
4. Порядок реєстрації комерційних банків в Україні.
5. Порядок ліцензування банківської діяльності в Україні.
6. Принципи діяльності комерційних банків в Україні.
7. Організаційна структура сучасного комерційного банку.
8. Активні операції комерційних банків та їх класифікація за рівнем ліквідності.
9. Пасивні операції комерційних банків, принципи їх організації.
10. Порядок створення резерву на покриття можливих збитків від ризику проведення кредитних операцій.
11. Банківські ризики та їх мінімізація.
12. Методи управління кредитним ризиком.
13. Створення резерву на покриття збитків від проведення операцій з цінними паперами.
14. Банківський і комерційний кредит, їх порівняльний аналіз.
15. Реструктуризація безнадійних кредитів.
16. Комерційний кредит та його особливості.
17. Види векселів.
18. Вимоги до оформлення комерційних векселів.
19. Метод рейтингової оцінки кредитоспроможності позичальника.
20. Робота банку з проблемними позичками.
21. Способи забезпечення повернення банківського кредиту.

22. Етапи процесу кредитування.
23. Процентний ризик і способи його оптимізації.
24. Ризик ліквідності та способи його оптимізації.
25. Рейтингова оцінка діяльності банку.
26. Кредитний договір та його зміст.
27. Лімітування кредитів як спосіб захисту від кредитного ризику.
28. Диверсифікація кредитного портфеля як спосіб захисту від кредитного ризику.
29. Сутність і причини виникнення проблемних кредитів.
30. Принципи і функції кредиту.
31. Особливості кредитування АПК.
32. Аналіз і класифікація кредитного портфеля.
33. Форфейтингові операції комерційних банків.
34. Споживче кредитування та його особливості.
35. Факторингові операції комерційних банків.
36. Характеристика документів, що надаються при оформленні кредиту.
37. Іпотечний кредит.
38. Порядок і способи надання кредиту.
39. Документальне оформлення кредиту.
40. Оцінювання вартості кредитних ресурсів банку.
41. Контроль за дотриманням нормативів кредитного ризику.
42. Види кредитів комерційних банків.
43. Форми кредиту.
44. Кредитний ризик і способи його мінімізації.
45. Лізингові операції банків.
46. Фактори, що впливають на вартість кредиту.
47. Загальні умови організації кредитних відносин клієнта з банком.
48. Основні етапи процесу кредитування.
49. Оцінювання кредитоспроможності позичальника — юридичної особи.
50. Оцінювання кредитоспроможності позичальника — фізичної особи.
51. Оцінювання кредитоспроможності банку — позичальника.
52. Заставне право банку і способи його реалізації.
53. Гарантія як форма забезпечення зобов'язань позичальника перед банком.
54. Страхування кредитних операцій у страхових компаніях.
55. Створення і використання резерву на покриття можливих втрат за кредитними операціями.
56. Регулювання НБУ кредитного ризику за операціями комерційних банків за допомогою економічних нормативів.

57. Способи видачі та погашення кредиту.
58. Документарне оформлення видачі позички банком. Кредитний договір.
59. Кредитування шляхом відкриття кредитної лінії.
60. Разові кредити.
61. Гарантійні (резервні) кредити.
62. Плата за користування банківським кредитом.
63. Проблемні позички і банківський контроль.
64. Споживчі кредити.
65. Кредитна картка як форма кредитування споживчих потреб населення.
66. Контокорентний кредит.
67. Кредит за овердрафтом.
68. Використання резерву, створеного для покриття збитків від кредитних операцій.
69. Кредити, пов'язані з вексельним обігом.
70. Обліковий кредит.
71. Авальний кредит.
72. Кредит під заставу комерційних векселів.
73. Міжбанківський кредит, його види.
74. Кредити, що купують комерційні банки через кредитні тендери.
75. Кредити овернайт через постійно діючу лінію рефінансування НБУ.
76. Іпотечний кредит.
77. Консорціумний кредит.
78. Факторингове обслуговування та його вартість.
79. Фактори, що впливають на вартість лізингових платежів.
80. Розрахунок вартості лізингових платежів.
81. Організація міжбанківських кореспондентських відносин.
82. Оперативність при стягненні боргу і мінімізація кредитного ризику.
83. Оцінювання фінансової стабільності позичальника.
84. Оцінювання ліквідності балансу позичальника.
85. Метод рейтингової оцінки кредитоспроможності позичальника.
86. Дотримання банком економічних нормативів, що регулюють ризики в його діяльності.
87. Місце кредитних операцій в банківській діяльності.
88. Валютні кредити.
89. Банківський моніторинг.
90. Оцінювання ділової активності позичальника.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Закон України “Про підприємництво” від 26.02.91 № 785/ XII-ВР // ВВР України. — 1991. — № 14.
2. Закон України “Про підприємства в Україні” від 27.03.91 № 887/ XII-ВР // ВВР України. — 1991. — № 24.
3. Закон України “Про зовнішньоекономічну діяльність” від 16.04.91 № 959/ XII-ВР // ВВР України. — 1991. — № 29.
4. Закон України “Про цінні папери і фондову біржу” від 18.06.91 № 1202/ XII-ВР // ВВР України. — 1991. — № 38.
5. Закон України “Про господарські товариства” від 19.09.91 № 1576/ XII-ВР // ВВР України. — 1991. — № 49.
6. Закон України “Про заставу” від 02.10.92 № 2654- XII // ВВР України. — 1992. — № 47.
7. Закон України “Про страхування” від 07.03.96 № 85/96-ВР // ВВР України. — 1996. — № 18.
8. Закон України “Про лізинг” від 16.12.97 № 723/97-ВР // ВВР України. — 1998. — № 16.
9. Закон України “Про Національний банк України” від 20.05.99 № 679- XIV // Голос України. — 1999. — № 112; із змінами, внесеними Законами України від 17.02.2000 № 1458- III // ВВР України. — 2000. — № 14–16. — Ст. 121; від 20.04.2000 № 1658- III // ВВР України. — 2000. — № 29. — Ст. 230; від 13.07.2000 № 1919- III.
10. Закон України “Про банки і банківську діяльність” від 07.12.2000 № 2121- III // Уряд. кур’єр. — 2001. — № 8.
11. Закон України “Про платіжні системи та переказ грошей” від 05.04.01 № 2346- III // Уряд. кур’єр. — 2001.
12. Закон України “Про обіг векселів в Україні” від 04.05.01 № 2374- III // Уряд. кур’єр. — 2001.
13. Інструкція № 1 з організації емісійно-касової роботи в установах банків України: Затв. постановою Правління НБУ від 07.07.94 № 129.
14. Положення про кредитування: Затв. постановою Правління НБУ від 28.09.95 № 246.
15. Положення про порядок здійснення консорціумного кредитування: Затв. постановою Правління НБУ від 14.03.96 № 351 // Законодавчі та нормативні акти з банківської діяльності. — 1996. — № 2.

16. *Положення* про розрахунки пластиковими картками міжнародних платіжних систем: Затв. постановою Правління НБУ від 24.02.97 № 37.
17. *Положення* про впровадження пластикових карток міжнародних платіжних систем у розрахунках за товари, надані послуги та при видачі готівки: Затв. постановою Правління НБУ від 24.03.97 № 86/1890.
18. *Положення* про відкриття та функціонування кореспондентських рахунків банків-резидентів та нерезидентів в іноземній валюті та кореспондентських рахунків банків-нерезидентів у гривнях: Затв. постановою Правління НБУ від 26.03.98 № 118 (із змінами від 07.05.01 № 185).
19. *Інструкція* про порядок відкриття та використання рахунків у національній та іноземній валюті: Затв. постановою Правління НБУ від 18.12.98 № 527 із змін. і доп. на 22.07.99; 20.03.01; 04.04.01.
20. *Правила* здійснення операцій на міжбанківському валютному ринку України: Затв. постановою Правління НБУ від 18.03.99 № 127.
21. *Положення* щодо організації діяльності комерційних банків на ринку цінних паперів: Затв. рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 18.05.99 // Законодавчі та нормативні акти з банківської діяльності. — 1999. — № 7.
22. *Положення* про операції банків з векселями: Затв. постановою Правління НБУ від 28.05.99 № 258 // Законодавчі та нормативні акти з банківської діяльності. — 1999. — № 7.
23. *Положення* про порядок формування та використання резерву для відшкодування можливих втрат за кредитними операціями банків: Затв. постановою Правління НБУ від 06.07.2000 № 279 (із змін. і доп. від 24.10.2000 № 418 і від 05.04.01 № 151).
24. *Про затвердження* переліків і тарифів банківських операцій (послуг), що надаються установами та територіальними управліннями НБУ за операціями (послугами), пов'язаними з діяльністю клієнтів і банків-кореспондентів Національного банку України: Затв. постановою Правління НБУ від 08.08.2000 № 311.
25. *Положення* про механізм рефінансування комерційних банків України: Затв. постановою Правління НБУ від 15.12.2000 № 484 // Законодавчі та нормативні акти з банківської діяльності. — 2001. — № 2.

26. *Правила організації розрахунково-касового обслуговування комерційними банками клієнтів і взаємовідносин з цього питання між територіальними управліннями НБУ та комерційними банками в національній валюті*: Затв. постановою Правління НБУ від 05.02.01 № 44.
27. *Інструкція про організацію роботи з готівкового обігу установами банків України*: Затв. постановою Правління НБУ від 19.02.01 № 69.
28. *Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні*: Затв. постановою Правління НБУ від 19.02.01 № 72.
29. *Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті*: Затв. постановою Правління НБУ від 29.03.01 № 135.
30. *Положення про порядок видачі банкам банківських ліцензій, письмових дозволів та ліцензій на виконання окремих операцій*: Затв. постановою Правління НБУ від 17.07.01 № 275.
31. *Положення про порядок створення і державної реєстрації банків, відкриття їх філій, представництв, відділень*: Затв. постановою Правління НБУ від 31.08.01. № 375.
32. *Банки и банковские операции: Учебник для вузов / Под ред. проф. Е. Ф. Жукова*. — М.: Банки и биржи; ЮНИТИ, 1997. — 472 с.
33. *Банківська енциклопедія / За ред. д-ра екон. наук А. М. Мороза*. — К.: Ельгон, 1993. — 328 с.
34. *Банківські операції: Підручник / А. М. Мороз, М. І. Савлук, М. Ф. Пуховкіна та ін.; За ред. д-ра екон. наук, проф. А. М. Мороза*. — К.: Вид-во КНЕУ, 2000. — 384 с.
35. *Банківські операції: Підручник / За ред. В. І. Міщенко, Н. Г. Славянської*. — К.: Знання, 2005. — 727 с.
36. *Банковское дело: Учебник / Под ред. проф. В. И. Колесникова, проф. Л. П. Кроливецкой*. — М.: Финансы и статистика, 1995. — 480 с.
37. *Збірник виробничих ситуацій з навчальної дисципліни “Банківські операції” / Кер. авт. кол. А. М. Мороз*. — К.: Вид-во КНЕУ, 1998. — 448 с.
38. *Калина А. В., Кочетков А. А. Работа современного коммерческого банка: Учеб.-метод. пособие*. — К.: МАУП, 1997. — 224 с.
39. *Коммерческие банки / Э. Рид, Р. Коттер, Э. Гилл, Р. Смит*. — М.: СП “Космополис”, 1991. — 480 с.
40. *Кочетков В. Н. Анализ кредитоспособности клиентов. Кредитные риски: Учеб.-метод. пособие*. — К.: УФИМБ, 1995. — 16 с.

41. *Кредитна система України і банківські технології: У 3 кн.* — ЛБІ НБУ-2002.
42. *Операції комерційних банків: Курс лекцій / Р. Коцовська, В. Ричаківська, Г. Табачук, М. Вовнюк.* — Львів: Центр Європи, 1997. — 276 с.
43. *Основы банковского дела / Под ред. А. Н. Мороза.* — К.: Либра, 1994. — 330 с.
44. *Остапшин Т. П. Основы банківської справи: Курс лекцій.* — К.: МАУП, 1999. — 112 с.
45. *Платіжні системи: Навч. посіб. для студ. вищ. закл. освіти / В. А. Ющенко, А. С. Савченко, С. Л. Цокол та ін.* — К.: Либідь, 1998. — 416 с.
46. *Попович В. М., Степаненко А. И. Управление кредитными рисками заемщика, кредитора, страховщика: Учеб.-практ. пособие.* — К.: Правови джерела, 1996. — 260 с.
47. *Савлук М. І., Мороз А. М., Коряк А. А. Вступ до банківської справи.* — К.: Лібра, 1998. — 344 с.
48. *Усоскин В. М. Современный коммерческий банк: управление и операции.* — М.: Все для вас, 1993. — 320 с.

Додаткова

1. *Білоконь Г. М. Банківський нагляд та аудит.* — К.: ІТЦ НБУ, 1999. — 155 с.
2. *Горячев І. Ю. Державний і незалежний контроль за діяльністю комерційних банків // Вісн. НБУ.* — 1996. — № 4.
3. *Олексієнко М., Романик М. Організація, форми та методи ревізійної роботи в банках // Вісн. НБУ.* — 1998. — № 5.
4. *Петрашко Л. П. Валютні операції: Навч. посіб.* — К.: Вид-во КНЕУ, 2001. — 204 с.
5. *Платонова Л. Они приходят без приглашения // Налоговая полиция.* — 1999. — № 9.
6. *Поваренкова С. Заслон для овшорной малины // Налоговая полиция.* — 1999. — № 14.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Тематичний план вивчення дисципліни “Кредитування і контроль”	4
Зміст дисципліни “Кредитування і контроль”	5
План семінарських (практичних, лабораторних) занять.....	9
Вказівки до виконання контрольної роботи	11
Теми контрольних робіт	12
Питання для самоконтролю	13
Список рекомендованої літератури.....	16

Відповідальний за випуск *Ю. В. Нешкуренко*
Редактор *Т. М. Тележенко*
Комп’ютерне верстання *Г. В. Макуха*

МАУП

Зам. № ВКЦ-2464

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39; вул. Фрометівська, 2; МАУП